

Gerb. Kęstučiui Mažeikai
Lietuvos Respublikos aplinkos ministrui
A. Jakšto g. 4, 01105 Vilnius
Lietuvos Respublika

Vilnius, 2019 11 08

DĖL DAUGIABUČIŲ NAMŲ MODERNIZAVIMO EKSPERIMENTO, SIEKIANT PADIDINTI JŲ ENERGETINĮ EFEKTYVUMĄ

Gerbiamas Ministre,

Pakartotinai siūlome įgyvendinti šalyje daugiabučių namų renovavimo (modernizavimo) eksperimentą, kurio tikslas – išbandyti namų aprūpinimą elektra ir šiluma, tam tikslui panaudojant saulės elektrą ir iš oro gaunamą terminę energiją. Eksperimento įgyvendinimui siūlome:

1. Atrinkti Lietuvos regionuose 5 daugiabučius namus, neprijungtus prie centrinio šilumos tinklo ir šildomus panaudojant taršias technologijas (mazutą, anglį etc.);
2. Atrinkti Lietuvoje nedidelį miestelį, turintį centrinį šildymą, tačiau šildymui naudojančią anglį ar suskystintas dujas (viena iš galimybių – Juodkrantė);
3. Atsižvelgiant į galiojančių teisės aktų nuostatas, eksperimento įgyvendinimui suteikti atrinktiems namams ir miesteliui iš Klimato kaitos programos 60% paramą saulės elektrinių ir šilumos siurblių įrengimui;
4. Įtraukti į eksperimento įgyvendinimo projektą monitoringo sistemos sukūrimą ir stebėjimų vykdymą;
5. Sukurti ir įgyvendinti eksperimento rezultatų viešinimo ir konsultavimo programą.

Eksperimento įgyvendinimui siūlome:

1. Inicijuoti Valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) teikimo taisyklių pakeitimą, numatant jose papildomą punktą: „p. 71.3. papildomai kompensuojant 30 procentų investicijų daugiabučio namo energetinės sistemos modernizavimui, jei name šilumos ir karšto vandens gamybai įrengiami šilumos siurbliai, o namo elektros poreikių, įskaitant šilumos ir buitinių elektros poreikių patenkinimą, bus panaudojama saulės elektrinė, įrengta teisės aktų nustatyta tvarka“ (jis būtų analogiškas anksčiau priimtam p. 71.2);
2. Inicijuoti šalies regionuose 5 konsultacinių punktų įkūrimą, kuriame kvalifikuoti specialistai galėtų teikti konsultacijas daugiabučių namų bendrijoms apie naujas galimybes namų energetinio efektyvumo didinimui;
3. Skirti iš Klimato kaitos programos 2,2 mln. eurų eksperimento įgyvendinimui, tame tarpe:
 - 5 atrinktų pastatų ir vieno miestelio energetinių sistemų ir modernizavimui – 1,6 mln. eurų,
 - Eksperimento monitoringo sistemos sukūrimui ir įrengimui – 0,2 mln. eurų,
 - Konsultacinių punktų įrengimui ir viešinimo programai – 0,4 mln. eurų.

Ekonominių skaičiavimų variantus atsitiktinai parinktam konkrečiam daugiabučiam namui ir miesteliui pridedame.

Eksperto rezultatai galėtų būti panaudoti įgyvendinant ambicingą ilgalaikę daugiabučių pastatų energetinio modernizavimo programai. Ši programa galėtų būti skirta radikaliai daugiabučių namų, kurie nėra prijungti prie šilumos tinklų (tokių namų šalyje yra apie 17 000), energetinio efektyvumo rodiklių pagerinimui, gyventojų informavimo ir konsultavimo apie tokio pertvarkymo pranašumus tinklo sukūrimui, o taip pat – stebėsenos sistemos sukūrimui.

Daugiabučių pastatų energetinio efektyvumo klausimas turi didžiulę politinę ir socialinę reikšmę. ES direktyva 2018/844 (plačiai žinoma kaip *EPBD*, *Energy Performance of Buildings Directive*) pabrėžia būtinybę nacionaliniu mastu skirti ypatingą dėmesį ekonomiškai efektyviam esamų pastatų pertvarkymui į beveik nulinės energijos pastatus (str. 2a). Siūlomas eksperimentas atitinka šią strateginę kryptį ir gali būti įtrauktas į **Ilgalaikę renovacijos strategiją**, parengtiną iki 2020 m. kovo 10 d. Mūsų siūlomas eksperimentas, nukreiptas į prie centrinio šildymo sistemų neprijungtus gyvenamuosius pastatus, leistų vartojimo vietoje gaminti švarią, iš atsinaujinančių išteklių generuojamą šiluminę energiją bei (iš dalies) elektros energiją. Eksperimentas taip pat didintų nepriklausomybę nuo iškastinio kuro ir mažintų šiltnamio dujų išmetimus.

PRIEDAI. 1) Daugiabučio namo modernizavimo rodiklių skaičiavimo lentelės. 2) Miestelio centrinio šildymo sistemos modernizavimo rodiklių skaičiavimo lentelė.

Pagarbiai,

Lietuvos saulės energetikos asociacijos vardu

Vitas Mačiulis
Prezidentas

Lietuvos vartotojų organizacijų aljanso vardu

Kęstutis Kupšys
Viceprezidentas